

Drugo poglavlje

NAČIN ŽIVOTA I APOSTOLSKA DJELATNOST

Drugi naslov

DJELATNA PRISUTNOST U CRKVI I U SVIJETU

Članak 17

1. Pozvani sudjelovati u izgradnji Crkve kao sakramenta spasenja za sve ljude, a po krštenju i zavjetovanju postali „svjedoci i oruđe za njezino poslanje“, svjetovni franjevci naviještaju Krista životom i riječju. Njihov prvotni apostolat jest osobno svjedočenje¹ u onoj sredini u kojoj žive te služenje izgradnji Božjega kraljevstva u zemaljskim stvarnostima. (*Prav. 6*)

2. Neka se u bratstvima promiče osposobljavanje braće za širenje evanđeoske poruke u „običnim prilikama svijeta“² i za suradnju u katehiziranju u crkvenim zajednicama.

3. Oni koji su pozvani vršiti poslanje kao katehisti, kao predsjedatelji crkvenih zajednica ili kao neki drugi služitelji kao i sveti službenici, neka usvoje ljubav sv. Franje prema Božjoj Riječi, njegovu vjeru u one koji je naviještaju i veliki žar kojim je on od Pape primio poslanje propovijedanja pokore.

4. Dioništvo u službi posvećivanja što ga Crkva vrši liturgijom, molitvom, pokorničkim i karitativnim djelima, braća će prakticirati nadasve u vlastitoj obitelji, zatim u bratstvu i napokon svojom djelatnom nazočnošću u mjesnoj Crkvi i u društvu.

Za pravedno i bratsko društvo

Članak 18

1. Svjetovni su franjevci pozvani davati vlastiti doprinos, nadahnut osobom i poslanjem Franje Asiškoga, civilizaciji u kojoj će dostojanstvo ljudske osobe, odgovornost i ljubav biti žive stvarnosti.³

2. Moraju produbljivati prave temelje sveopćega bratstva i posvuda stvarati duh prihvaćanja i ozračje bratstva. Moraju se postojano zalagati protiv svakoga oblika izrabljivanja, diskriminacije, emarginacije i protiv svakog stava nezainteresiranosti prema drugima. (*Prav. 13*)

3. Neka surađuju s pokretima koji promiču prijateljstvo među ljudima: neka se zalažu da se „stvore dostojni uvjeti života“ za sve i da se radi za slobodu svakoga naroda. (*Prav. 13*)

4. Slijedeći primjer Franje, zaštitnika ekologa, neka djelatno promiču inicijative za očuvanje stvorenoga, neka surađuju u naporima da se izbjegne zagađivanje i uništavanje prirode te da se stvore životni uvjeti i okolina koji neće ugrožavati čovjeka.

Članak 19

1. Svjetovni franjevci djeluju uvijek kao kvasac u sredini u kojoj žive, po svjedočanstvu bratske ljubavi i po jasnoj kršćanskoj motivaciji. (*Prav. 14*)

2. U duhu malenosti neka kao prvotan izaberu odnos prema siromašnima i onima na rubu bilo da je riječ o pojedincima, o kategoriji osoba ili o jednome cijelom narodu; neka surađuju na tome da se prevladaju isključenost ljudi i oni oblici siromaštva koji su plod neučinkovitosti i nepravde.

Članak 20

1. Založeni u izgradnji kraljevstva Božjega u vremenitim stvarima i djelatnostima, svjetovni franjevci po svom pozivu žive kao nedjeljivu cjelinu svoje pripadništvo Crkvi i društvu. (*Prav. 14*)

2. Kao prvi i osnovni doprinos izgradnji pravednijega i bratskijega svijeta zalažu se u ispunjavanju vlastitih obveza u svojim radnim aktivnostima i u odgovarajućem stručnom usavršavanju. S istim duhom služenja preuzimaju svoje društvene i građanske odgovornosti.

Članak 21

1. Za Franju je rad dar, a raditi milost. Svakidašnji je rad ne samo sredstvo uzdržavanja nego i prigoda za služenje Bogu i bližnjemu te put za razvoj vlastite osobnosti. U uvjerenju da je rad pravo i dužnost te da svaki oblik zaposlenosti zaslužuje poštovanje, neka braća pridonesu kako bi svi imali mogućnost raditi i kako bi radni procesi bivali sve humaniji. (*Prav. 16*)
2. Razonoda i odmor imaju svoju vrijednost i neophodni su u razvoju osobe. Neka se svjetovni franjevci brinu za uravnoteženi odnos rada i odmora te neka rade na ostvarenju vrijednih oblika zauzetosti i zabave u slobodno vrijeme.⁴

Članak 22

1. Svjetovni franjevci „neka budu prisutni... u javnome životu“, neka surađuju, koliko im je moguće, u donošenju pravednih zakona i propisa. (*Prav. 15*)
2. Na polju promicanja dostojanstva čovjeka i pravednosti bratstva se moraju zauzimati odvažnim inicijativama, u skladu s franjevačkim pozivom i s uputama Crkve. Neka zauzimaju jasna stanovišta kad je ugrožen čovjek u njegovu dostojanstvu zbog bilo kakva oblika pritiska ili indiferentnosti. Neka ponude bratsko služenje žrtvama nepravde.
3. Odricanje od upotrebe sile, što je karakteristika Franjinih učenika, ne znači odricanje od djelovanja; no neka braća paze da njihovi postupci budu uvijek nadahnuti kršćanskom ljubavlju.

Članak 23

1. Mir je djelo pravde i plod pomirenja i bratske ljubavi.⁵ Svjetovni franjevci su pozvani da budu nositelji mira u svojim obiteljima i u društvu: (*Prav. 19*)

- neka rade na predlaganju i širenju mirotvornih ideja i stavova;

- neka razvijaju vlastite inicijative i surađuju kao pojedinci ili kao bratstvo na inicijativama pape, partikularnih Crkava i Franjevačke obitelji;

- neka surađuju s pokretima i ustanovama koje promiču mir poštujući njegove autentične osnove.

2. Priznavajući pravo kako osobe tako i nacije na zakonsku obranu, neka poštuju odluku onih koji, zbog razloga savjesti, odbijaju „nositi oružje“.

3. Da bi sačuvali mir u obitelji, neka braća na vrijeme načine oporuku o vlastitim dobrima.

U obitelji

Članak 24

1. Svjetovni franjevci neka svoju obitelj smatraju prvotnom sredinom u kojoj žive svoje kršćanske obveze i franjevački poziv; u njoj neka dadu mjesta molitvi, Božjoj Riječi i kršćanskoj katehezi, brinući se za poštivanje svakoga života od njegova začeca i u svakoj situaciji sve do smrti. (*Prav. 17*)

Supružnici neka u Pravilu FSR-a pronađu valjanu pomoć u vlastitu hodu kršćanskoga života, svjesni da u sakramentu ženidbe njihova ljubav sudjeluje u ljubavi Kristovoj prema svojoj Crkvi. Ljubav supružnika i potvrda vrednote vjernosti jesu duboko svjedočenje vlastitij obitelji, Crkvi i svijetu.

2. U bratstvu:

- neka tema razgovora i izmjene iskustava bude obiteljska i bračna duhovnost te kršćansko postavljanje obiteljskih problema;

- neka svi sudjeluju u važnim momentima obiteljskoga života subraće i neka se bratska pozornost posveti onima - neoženjenima ili oženjenima, udovcima i udovicama, samim roditeljima, odvojenima, rastavljenima - koji žive u teškim situacijama i uvjetima;

- neka se ostvare uvjeti za dijalog među generacijama;

- neka se podupire stvaranje grupa supružnika i grupa obitelji.

3. Braća neka sudjeluju u naporima koji se čine u Crkvi i u društvu da se potvrdi vrednota vjernosti i poštivanje života te da se dade odgovor na socijalne probleme obitelji.

Članak 25

Uvjereni da je nužno odgajati „djecu da otvore svoju dušu zajednici... i postanu svjesna kako su živi i djelatni članovi Božjega naroda“⁶ i dionici čara što ga sv. Franjo može u njima izvesti, neka se podupire formaciju skupina djece koja će, uz pomoć odgoja i organizacije primjerene njihovoj dobi, biti uvedena u spoznaju i ljubav prema franjevačkome životu. Nacionalni će statuti dati prikladne smjernice za organizaciju tih grupa i za njihov odnos s bratstvom i s grupama Franjevačke mladeži.

Glasnici radosti i nade

Članak 26

1. Franjo je u boli također doživljavao pouzdanje i radost jer se dovinuo do:

- iskustva Božjega očinstva;
- neslomljive vjere da će s Kristom uskrsnuti na život vječni;
- iskustva da može susresti i hvaliti Stvoritelja u sveopćem bratstvu sa svim stvorenjima.⁷

Stoga, sukladno Evanđelju, svjetovni franjevci kažu svoj „da“ nadi i radosti življenja i daju svoj doprinos protiv mnogovrsnih tjeskoba i pesimizma, pripremajući bolju budućnost. (*Prav. 19*)

2. Braća neka u bratstvima promiču uzajamno razumijevanje i neka se brinu da ambijent za sastanke bude ugodan i odražava radost. Neka se uzajamno ohrabruju u dobru.

Članak 27

1. Neka braća, napredujući u dobi, uče kako prihvaćati bolest i sve veće poteškoće te kako svome životu davati dublji smisao u postupnom odvajanju i hodu prema obećanoj zemlji. Neka budu čvrsto uvjereni da će se zajednica Kristovih vjernika i onih koji se u njemu ljube nastaviti u vječnome životu kao „općinstvo svetih“. (*Prav. 19*)

2. Svjetovni franjevci neka se zalažu da u svojoj sredini, a osobito u bratstvu, stvore klimu vjere i nade, kako bi se na „sestru smrt“ gledalo kao na prijelaz k Ocu te kako bi se svi za to mogli pripremiti s vedrinom i mirnoćom.

¹Usp. *NPr* 17,3 (FF 46); *TD* 36 (FF 1440); *2P* 53 (FF 200)

²*LG* 35

³Usp. *GS* 31 ss

⁴Usp. *GS* 67; *LE* 16 ss

⁵Usp. *GS* 78

⁶*AA* 30

⁷ Usp. *2Čel* 125 (FF 709 ss); *LP* 43 (FF 1591 ss); *LM* 9,1 (FF 1162 ss)